

Helsingin Puhelin Oyj

Sonera Oy

TELEHALLINTOKESKUKSEN PÄÄTÖS KOSKIEN SONERA OY:N TOIMENPIDEPYYNTÖÄ

Toimenpidepyynnössään 8.10.1998 Sonera Oy (Sonera) katsoo, että Helsingin Puhelin Oyj (HPY) on toiminut telemarkkinalain (396/1997) 24 §:n vastaisesti tarjotessaan Keravan kaupungille vaihdepalveluita ja pyytää Telehallintokeskusta ryhtymään toimenpiteisiin HPY:n lain vastaisen toiminnan lopettamiseksi.

Sonera katsoo, että HPY on telemarkkinalain 24 §:n vastaisesti kytkenyt telepäätelaitteiden hinnan teletoimintaan kuuluvien suoritteiden hankintaan Keravan kaupungin vaihdepalvelutarjouksen yhteydessä.

Sonera on tehnyt asiasta toimenpidepyynnön myös Kilpailuvirastolle kilpailunrajoituslain 7 §:n perusteella.

Telehallintokeskus otti telemarkkinalain 36 §:n nojalla Soneran toimenpidepyynnön tutkittavakseen ja pyysi 19.10.1998 HPY:ltä kirjallisen selvityksen asiasta.

HPY:n vaihdepalvelutarjous ja sopimus

HPY on vaihdepalvelutarjouksessaan 98072b (19.5.1998) esittänyt Keravan kaupungille kaksi ratkaisuvaihtoehtoa. Ensimmäinen vaihtoehto, ns. "vaihdekokonaisuus", sisältää vaihdelaiteistot, 2 Mbit/s:n yhteydet (keskusjohdot ja osavaihteiden väliset johdot) sekä muut kiinteät yhteydet, asennuksen, ylläpidon, huollon ym. vaihdepalvelukokonaisuuteen liittyvät komponentit. Tässä yhteydessä HPY tarjoutui tekemään vastikkeetta vaihdeliittymän modernisoinnin ts. keskustekniikassa tehtävän merkinannon muutoksen.

Samassa tarjouksessa toisena vaihtoehtona HPY on tarjonnut ns. "palvelukokonaisuutta" ja on hinnoitellut palvelunsa alaliittymäkohtai-

sena pakettihintana, ns. "Kerava-liittymän" hintana, joka kattaa koko peruspalvelukokonaisuuden tarvittavine keskusjohtoineen ja muine yhteyksineen. Kerava-liittymän hinta koostuu sekä liittymäkohtaisesta kuukausimaksusta että uusien liittymien liittymäkohtaisesta asennusmaksusta.

Tarjouksen tarkennuksissa (98072c ja 98072d) alkuperäistä tarjousta on muutettu siten, että keskusjohdot, eli liityntä yleiseen televerkkoon, on jätetty Keravan kaupungin vastuulle.

Osapuolet pääsivät sopimukseen 981091 (9.9.1998), jonka mukaan Keravan kaupunki maksaa Kerava-liittymän kokonaispalvelusta kuukausimaksuna 89,50 mk jokaista kaupungin käytössä olevaa liittymää kohti. Kerava-liittymien palvelusopimuksen minimimäärä on sidottu 600 liittymään. Kuukausimaksu on riippumaton vaihdeverkon toteuttamistavasta eli siihen käytettävien telepäätelaitteiden ja kiinteiden yhteyksien yksilöidystä lukumäärästä. Sopimus ei sisällä keskusjohtoyhteyksiä eli liityntää yleiseen televerkkoon. Liitääntä yleiseen puhelinverkkoon on Keravan kaupungin vastuulla, HPY vastaa keskusjohtokorttien määrän riittävydestä.

Sopimuksen mukaan "HPY vastaa käyttöönoton yhteydessä vaihdeliittymien modernisoinnista, ts. keskustekniikassa tehtävästä merkinannon muutoksesta" ja "Keravan kaupungin ottaessa paikallis-, kauko-, ja ulkomaan puhelupalvelut HPY:ltä, voidaan keskusjohtojen kustannus liittää kaupungin niin halutessa osaksi palveluliittymää. Tästä tehdään erillinen lisäys sopimukseen".

Sopimuksen kohdan "Maksujen muuttaminen" mukaan "Hintoja voidaan muuttaa, jos lain, asetuksen, viranomaisen päätöksen tai muun siihen verrattavan syyn vuoksi palvelun tuottamiskustannukset esimerkiksi verojen tai muiden julkisoikeudellisten maksujen vuoksi tai maksujen rakenne hinnoitteluun vaikuttavien muiden tämän kaltaisten syiden vuoksi muuttuvat, tätä muutosta vastaavasti. Kerava-liittymien kuukausimaksuihin yhdysjohtomaksuissa tapahtuvat viranomaisten päätökset eivät vaikuta".

Soneran toimenpidepyyntö 8.10.1998

Toimenpidepyynnössään Sonera esittää muun muassa seuraavaa:

Sonera katsoo, että päätelaitteiden hinta on HPY:n hinnoittelumallissa kytketty muiden suoritteiden hintaan. Muihin suoritteisiin kuuluu myös teletoimintaan kuuluvia suoritteita, tässä tapauksessa kiinteitä tilaajayhteyksiä.

Soneran mukaan HPY:n tarjouksessa vaihdeverkon mahdolliset muutokset on suurilta osin määriteltävä kuuluviksi samaan takuuhintaan. Kerava-liittymien kuukausimaksuihin ei vaikuttaisi myöskään se, että

liikenneministeriö määräisi kiinteille tilaajayhteyksille hinnan turvatakseen teletoininnan tasavertaisia kilpailuolosuhteita. Jos Keravan kaupunki olisi valinnut Soneran tarjouksen, kaikki muutokset kyseisten yhteyksien hinnoittelussa vaikuttaisivat alanumerokohtaisiin yksikkökustannuksiin. Myös pakettiin kuuluvien vaihdelaiteiden hinta näin ollen muuttuisi paketin muiden komponenttien hinnan kohotessa ja samalla Keravan maksaman alaliittymäkohtaisen korvauksen pysyessä samana.

HPY:n selvitys 9.11.1998

Selvityksessään HPY esittää muun muassa seuraavaa:

HPY kiistää Soneran väitteet lain vastaisesta menettelystä ja katsoo, että telemarkkinalain 24 §:n soveltamisen ulottaminen koskemaan tilanteita, joissa tilaaja oli hankkinut tarjouksia useilta toimittajilta saattaen ne keskenään yhteismitallisiksi ja hinnaltaan vertailukelpoisiksi, ei ole perusteltua eikä lain tarkoitus.

HPY:n mukaan Keravan kaupunki on tarjouspyynnössään pyytänyt vaikehankintaansa varten tarjoukset laitteistosta osto-/leasing-periaatteella sekä siten, että tarjottaisiin kokonaispalvelu, jossa tekninen toteutus laite- ym. hankintoihin, ylläpitoihin, huoltoihin ja kehittämisineen olisi kokonaisuutena tarjoajan vastuulla kiinteää maksua vastaan. Toisella tarjouskierroksella tilaaja on pyytänyt jatkotarjoukset vain kokonaispalvelusta.

HPY katsoi selvityksessään, että telepäätelaitteiston hinta tarjouksessa vastaa laitteiston hankinnasta HPY:lle aiheutunutta kustannusta ja kohtuullista tuottoa sijoitetulle pääomalle ottaen huomioon laitteistosta kertyvä lunastushinta tai laitteiden jäljellä oleva taloudellinen arvo sopimuskauden päättyessä.

HPY:n mielestä Soneran väite siitä, että hinnoittelussa olisi sidottu telepäätelaitteet ja kiinteät yhteydet on perusteeton. Hintojen sitomisena ei voida pitää sitä, että tarjouspyynnön mukaiseen kokonaispakettiin kuuluu eri osatekijöitä, jotka kaikki luonnollisesti vaikuttavat kokonaispaketin hintaan. Yhtenä osatekijänä ovat kokonaispalvelun toteuttamiseksi välttämätön vähimmäismäärä yhdysjohtoja, joilla Keravan kaupungin teleliikenne yhdistetään yleiseen televerkkoon. Niiden hinta HPY:n tarjouslaskennassa perustuu kustannusvastaavuuteen ja kohtuulliseen tuottoon sijoitetulle pääomalle. HPY:n mukaan Sonera olisi saanut johdot HPY:ltä vastaavalla hinnalla.

HPY toteaa, että koska sen yhdysjohtohinnoittelu perustuu todellisiin kustannuksiin ja hyväksyttävään tuottoon sijoitetulle pääomalle, se on arvioinut niitä koskevien viranomaispäätösten riskin olevan käytännössä olemattoman. Vaikka alaliittymätarpeet kasvaisivat, HPY:n ratkaisussa ei laitteistokapasiteetin vaihteluvälin ylärajaan asti tarvita

kokonaispalvelun toteuttamiseksi lisää yhdysjohtoja. Tämän vuoksi HPY on katsonut, että mahdollisten viranomaisten päätösten vaikutukset sopimusehtojen muutosperusteena voidaan sulkea pois.

HPY puhui vastineessaan yhdysjohdoista kahdessa eri merkityksessä tarkoittaen yhtäältä liityntää yleiseen televerkkoon ja toisaalta tarkoittaen Kerava-vaihteen ja alaliittymien välisiä kiinteitä yhteyksiä. Perinteisesti yhdysjohdoilla on kuitenkin tarkoitettu yleisten keskusten välisiä johtoja. Myöhemmissä vastineissaan HPY on puhunut yhdysjohdoista tarkoittaen ilmeisesti Kerava-vaihteen ja alaliittymien välisiä kiinteitä yhteyksiä.

HPY:n ensimmäinen selvitys ei Telehallintokeskuksen mielestä selvittänyt asiaa riittävästi. Lisäksi HPY:n vastine sisälsi salassapitovaatimuksen, joka ei mahdollistanut vastineen pyytämistä Soneralta. Tämän vuoksi Telehallintokeskus pyysi 17.11.1998 HPY:ltä uuden selvityksen.

HPY:n selvitys 2.12.1998

Selvityksessään HPY toistaa aikaisemmat kantansa lisäten muun muassa sen, että se on kokonaispalvelun hintaa laskiessaan käyttänyt lähtökohtana samaa laitteiston hintaa kuin pelkkää laitteistoa koskevassa tarjouksessa on käytetty.

HPY:n ja Keravan kaupungin välisen sopimuksen kohta, jossa todetaan, että ”Kerava-liittymien kuukausihintoihin yhdysjohtomaksuissa tapahtuvat viranomaisten päätökset eivät vaikuta”, ei merkitse sitä, että telepäätelaitteiden hinta olisi riippunut teletoimintaan kuuluvien tuotteiden hankinnasta.

HPY esitti, että yhdysjohtojen hinta sen tarjouslaskennassa on perustunut kustannusvastaavuuteen ja kohtuulliseen tuottoon sijoitetulle pääomalle telemarkkinalain tarkoituksen mukaisesti. Keravan kaupungille tarjousta tehtäessä laskennassa on otettu huomioon voimassa oleva yleinen hinnasto ja hinnoittelun suunniteltu uudistuspäätös 1.3.1999 lukien voimassa olevista yleisistä hinnastoista.

Telehallintokeskus antoi 7.12.1998 Soneralle tilaisuuden esittää vastineensa HPY:n selvitykseen.

Soneran vastine 17.12.1998

Vastineessaan Sonera toteaa muun muassa, että HPY:n hinnoittelumenettely Keravan kaupungin laitehankinnan yhteydessä johtaa muiden laitekauppiain poissulkeutumiseen ja aiheuttaa vahingollisia vaikutuksia päätelaitetoimittajien väliselle kilpailulle.

Soneran mielestä HPY on Keravan kaupungille tarjoamassaan "Kerava-mallissa" selkeästi kytkenyt kiinteiden tilaajayhteyksien hinnan päätelaitteiden hintaan. Huolimatta siitä, mitä HPY esittää Keravan ratkaisun yhteydessä tarvittavien "yhdysjohtojen" määrästä, Soneran mielestä on kiistatonta se, että näiden tuotteiden hinta on kytketty päätelaitteen hintaan. Sonera korostaa, että HPY:n Keravan kaupungille tarjoama kuukausihinta sisältää mainittujen yhteyksien lisäksi päätelaitteet ja huomattavan määrän muita suoritteita.

Sonera toteaa, että HPY:n tarjouksessa Keravan kaupungin kuukaudessa maksama alaliittymäkohtainen hinta on taattu samaksi koko sopimuskauden riippumatta siitä, muuttuuko tilaajayhteyksien hinta tai määrä sopimuskauden aikana. Jos tilaajayhteyksien hinta nousee tai niiden määrä kasvaa, on väistämättömänä seurauksena se, että päätelaitteen hinta alenee.

Soneran mukaan alaliittymäjohdoiksi tarvittavien kiinteiden yhteyksien vuokra olisi vähintään 97 mk/kk, mikäli Sonera vuokraisi yhteydet HPY:ltä.

Sonera pyytää Telehallintokeskusta telemarkkinalain 24 §:n lisäksi ottamaan huomioon myös tilaajayhteyksien ja kiinteiden yhteyksien hinnoittelua koskevat telemarkkinalain säännökset ja liikenneministeriön päätökset.

Telehallintokeskus pyysi vielä 23.12.1998 HPY:ltä selvityksen kiinteiden tilaajayhteyksien ja 2 Mbit/s:n yhteyksien hinnanmuodostuksesta sekä kopion Keravan kaupungille jätetystä vaihdepalvelutarjouksesta.

HPY:n selvitys 12.1.1999

Selvitys sisälsi pyydetyt yhteyshinnastot ja HPY ilmoitti kokonaispalvelun tarjoushintaa laskiessaan noudattaneensa juuri kyseisiä hinnastoja. Lisäksi HPY esitti muun muassa seuraavaa:

HPY:n "vaihdeverkkoyhteyshinnaston" (8.1.1999, hinnat ovat olleet voimassa 1.5.1996 lähtien) mukaan kiinteän 2 Mbit/s yhteyden veroton hinta yrityksen vaihdeverkossa 1. maksuvyöhykkeessä on 1500 mk/kk. HPY:n puheensiirtoyhteyshinnaston (1.7.1996) mukaan ennen 1.7.1996 tilattujen kiinteiden yhteyksien veroton hinta on 69 mk/kk ja sen jälkeen tilattujen yhteyksien veroton hinta on 125 mk/kk. Keravan kaupungin tapauksessa kaikki yhteydet on tilattu HPY:ltä ennen 1.7.1996.

HPY:n selvityksen mukaan "kokonaispalvelun laskennassa on käytetty hinnastojen mukaisia summia; maaliskuusta 1999 lukien muutettavaksi suunnitellun hinnaston mukaista hintaa. Hintoja aiotaan muuttaa veloituseriaatteiden yhtenäistämiseksi johdon tilaamisen ajankohdasta riippumatta."

Kokous 4.2.1999

Telehallintokeskuksen ja HPY:n edustajien välisessä kokouksessa käytiin läpi HPY:n siihen asti antamat selvitykset ja sovittiin, että HPY antaa asiassa vielä lisätietoja.

HPY:n lausuma 19.2.1999

HPY totesi lausumassaan muun muassa seuraavaa:

HPY:n Keravan kaupungille tekemät tarjoukset 98072b, 98072c ja 98072d ovat kukin vuorollaan rauenneet ja että sopimus osapuolten välillä syntyi viimein Keravan kaupungin tekemän vastatarjouksen perusteella. Rauenneissa tarjouksissa olevilla sanamuodoilla ei Soneran toimenpidepyyntöä voida ratkaista. Rauenneet tarjoukset eivät enää sido HPY:tä, eikä niitä enää ole juridisesti olemassakaan.

HPY:n rauenneen tarjouksen 98072b sivulla 6 tarjottu vaihdeliittymän veloituksetta tehtävä modernisointi on maksuton kaikille, joilla on vaihdetekniikassaan vanhanaikainen ns. N2- merkinantojärjestelmää edellyttävä laitteisto. Kampanja oli ollut voimassa jo tarjousta tehtäessä ja oli voimassa edelleen 19.2.1999.

HPY katsoo, että Telemarkkinalain 24 §:n tarkoituksena ei ole ollut sinänsä kieltää päätelaitteen ja teletoimintaan kuuluvan suoritteen myymistä yhdessä. Lainkohdan pääpaino on ostajan ja myyjän välisessä suhteessa, eikä kummankaan osapuolen suhteessa muihin tahoihin. Se, että HPY on kokonaispalvelun hintaa laskiessaan ottanut huomioon hinnastojen muutosmahdollisuudet ja muutosten toden- tai epätodennäköisyydet, ei merkitse telemarkkinalain 24 §:n vastaista menettelyä.

HPY kertoo, että yhdysjohtojen kustannus HPY:n kokonaispalvelussa on johtomäärää koskevan arvion mukaan 200 yhdysjohdon kulloinkin voimassaolevan HPY:n hinnaston mukainen hinta. Vaihdeyhteyksien kustannus kokonaispalvelussa on määrää koskevan HPY:n arvion mukaan viiden 2Mbit/s vaihdeyhteyden kulloinkin HPY:n voimassaolevan hinnaston mukainen hinta. Muu osa koostuu laitteistosta, rahoituskustannuksista, riskinkannosta, työvoimakustannuksista ja näitä muita osia koskevista katteista.

Palveluliittymän osaksi ei ole myöhemmin liitetty keskusjohtoja eikä niiden kustannuksia. Vaikka keskusjohtojen kustannukset liitettäisiin osaksi palveluliittymää, se ei HPY:n mukaan merkitsisi telemarkkinalain 24 §:n mukaan kiellettyä toimintaa. Liittämisellä sinänsä ei ole merkitystä keskusjohtojen hinnalle.

Asiassa sovellettavat säädökset

Telemarkkinalain 24 §:n mukaan ”telepäätelaitteen myyntihinta ei saa riippua siitä, hankkiiko ostaja telepäätelaitteen myyjältä myös teletoimintaan kuuluvia suoritteita”.

Keravalle tarjottuun palveluratkaisuun sisältyy yleiseen teletoimintaan kuuluvia suoritteita (kiinteiden yhteyksien vuokria ja vaihdeliittymän modernisointi), telepäätelaitteiden (puhelinvaihteiden) vuokria sekä teletoimintaan kuulumattomia muita suoritteita. Näin ollen palveluratkaisun hinnoitteluun sitä koskevissa tarjouksissa tuli sovellettavaksi telemarkkinalain 24 §. Tarjousten ja niiden nojalla tehtävän sopimusten tuli noudattaa telemarkkinalain säännöksiä. Se, että tarjoukset eivät suoraan johtaneet sopimukseen, ei sinänsä estä varsinaisen sopimuksen ohella myös HPY:n tarjousten lainmukaisuuden arviointia jälkikäteen. Tarjouksista käy ilmi HPY:n tuolloin soveltama hinnoittelu ja tarjoukset ovat sitoneet HPY:tä niiden voimassaoloajan.

Eräistä Euroopan yhteisöjen lainsäädännössä tarkoitetuista telemaksuista annetussa liikenneministeriön päätöksessä (1300/1997) on määrätty kiinteän yleisen puhelinverkon palveluista sekä kiinteistä yhteyksistä perittävistä maksuista. Ministeriön päätöstä sovelletaan HPY:n tarjoamaan palveluratkaisuun kuuluvien yleisen televerkon kiinteiden yhteyksien hinnoitteluun sekä aiempaan tarjoukseen sisältyneiden keskusjohtoyhteyksien 4 x 2 Mbit/s hinnoitteluun ja HPY:n keskuksen vaihdeliittymän modernisointiin, joka tarjouksessa luvattiin tehdä ilmaiseksi.

Koska HPY:llä on huomattava markkinavoima paikallisessa teletoiminnassa Keravan alueella, HPY:n kiinteiden yhteyksien hinnoitteluun soveltuu ministeriön päätöksen 1300/1997 6 §:n ohella myös päätöksen 3 §. Päätöksen 3 §:n mukaan kiinteistä yhteyksistä perittävien maksujen tulee olla tasapuoliset ja yhtä suuret siitä riippumatta, kuka on maksuvelvollinen tai mihin ja miten televiestintää käytetään. Päätöksen 6 §:n mukaan kiinteitä yhteyksiä koskevien hinnastojen tulee olla selkeät, eritellyt, julkiset ja syrjimättömät. Maksujen muutoksista tulee tiedottaa käyttäjille ennen muutosten voimaantuloa.

Kerava-liittymän hinnoittelu telelainsäädännön perusteella

HPY on ilmoittanut Kerava-liittymiin perustuvan palveluratkaisunsa hinnan siten, ettei hinnasta käy ilmi, miten hinta jakautuu yleiseen teletoimintaan kuuluvien suoritteiden, telepäätelaitteiden ja muiden suoritteiden kesken. Näin ollen palveluratkaisun hinnasta ei voida todeta,

- riippuko telepäätelaitteiden hinta telemarkkinalain 24 §:n vastaisesti siitä, hankkiiko asiakas samalla teletoimintaan kuuluvia suoritteita, ja
- ovatko palveluratkaisuun kuuluvat kiinteät yhteydet hinnoiteltu liikenneministeriön päätöksen 1300/1997 6 §:ssä säädetyn julkisen ja syrjimättömän hinnaston mukaisesti ja ovatko maksut 3 §:n mukaisesti tasapuoliset ja yhtä suuret siitä riippumatta, kuka on maksuvelvollinen tai mihin ja miten televiestintää käytetään.

HPY oli sisällyttänyt ensimmäiseen tarjoukseensa (98072b) myös liittymän yleiseen puhelinverkkoon siten, ettei tämänkään teletoimintaan kuuluvan suoritteen hinta käynyt ilmi, eikä näin ollen voida arvioida, perustuiko hinta julkiseen ja syrjimättömään hinnastoon. Samassa tarjouksessa HPY tarjoutui tekemään vastikkeetta vaihdeliittymän modernisoinnin ts. keskustekniikassa tehtävän merkinannon muutoksen, jonka arvo oli tarjouksessa mainittu. Tarjouksesta sai sen kuvan, että Keravan kaupunki sai tämän palvelun ilmaiseksi vain HPY:n tarjoaman palvelukokonaisuuden yhteydessä.

HPY on selvityksessään 9.11.1998 esittänyt, että jos Sonera olisi halunnut tarjota Keravalle samanlaista kokonaispalveluratkaisua kuin HPY, Sonera olisi saanut alaliittymäjohtoina käytettävät kiinteät yhteydet HPY:ltä vastaavaan hintaan, kuin mitä HPY on käyttänyt hinnoittelunsa perusteena. Tämä ei kuitenkaan olisi ollut mahdollista, sillä HPY:n selvityksestä 12.1.1999 käy ilmi, että alaliittymäjohtoina käytettävien kiinteiden yhteyksien hinnoittelussa on käytetty osittain puheensiirtoyhteyshinnaston mukaista ennen 1.7.1996 tilattujen kiinteiden yhteyksien hintaa 69 mk/kk ja osittain niiden vasta suunnitteluvaiheessa ollutta uutta hintaa 95 mk/kk, jonka oli tarkoitus tulla voimaan 1.3.1999.

HPY:n hinnastojen mukaan Soneran olisi kokonaispalvelua tarjotessaan pitänyt vuokrata alaliittymäjohtoiksi tarvitsemansa kiinteät yhteydet HPY:n palveluoperaattorihinnaston (15.6.1997) mukaisilla hinnoilla, jotka arvonlisäverottomina ovat seuraavat:

- kiinteä yhteys, tavanomainen laatu: liittymismaksu 1200 mk, vuokra 125 mk/kk, maksimialennuksin 100 mk/kk ja
- kiinteä yhteys, erikoislaatu: liittymismaksu 1500 mk, vuokra 135 mk/kk, maksimialennuksin 108 mk/kk

Hinnat ovat korkeammat kuin HPY:n hinnoittelulaskelmissaan käyttämät puheensiirtoyhteyshinnaston mukaiset hinnat ja ne sisältävät myös liittymismaksuja.

Myöhemmin lausumassaan 19.2.1999 HPY on kertonut, että sen kokonaispalvelussaan tarjoamien yhdysjohtojen ja vaihdeyhteyksien eli kiinteiden yhteyksien kustannus on kulloinkin niiden voimassaolevan hinnaston mukainen hinta ja että muu osa koostuu laitteistosta, rahoituskustannuksista, riskinkannosta, työvoimakustannuksista ja näitä muita osia koskevista katteista.

HPY:n ja Keravan kaupungin välisen sopimuksen mukaan Kerava-liittymien kuukausihinta on riippumaton siitä, miten HPY toteuttaa tarjoamansa kokonaispalvelun. HPY on sitoutunut rakentamaan ja ylläpitämään Keravan kaupungille kokonaispalvelun riippumatta siitä, missä suhteessa se tulee käyttämään telepäätelaitteita, yleiseen teletoimintaan kuuluvia suoritteita sekä muita palveluita. Tästä johtuen kiinteiden yhteyksien tai muidenkaan palveluiden osuutta Kerava-liittymien kuukausihinnasta ei voida tarkkaan laskea, eivätkä nämä osuudet pysy muuttumattomina.

HPY on esittänyt osittain erilaisia ja tarkentamattomia selvityksiä siitä, mikä on kiinteiden yhteyksien, telepäätelaitteiden tai muiden palveluiden osuus Kerava-liittymien kuukausihinnasta. Tästä johtuen Telehallintokeskus katsoo, ettei se ole saanut tarkkaa selvitystä Kerava-liittymien kuukausihinnan jakautumisesta eri osapalveluiden kesken ja siitä, miten nämä osuudet kuukausihinnasta muuttuvat sopimuskauden aikana ja minkälaista riippuvuutta näiden osuuksien välillä mahdollisesti on.

Näin ollen HPY:n Kerava-liittymiin perustuvassa palvelutarjouksessaan soveltamasta kiinteiden yhteyksien, telepäätelaitteiden ja muiden suoritteiden kokonaishinnoittelusta johtuen ei voida todeta, että Kerava-liittymien kuukausihinnassa telepäätelaitteen osuus hinnasta olisi ollut riippumaton siitä, hankkiiko ostaja HPY:ltä myös teletoimintaan kuuluvia suoritteita. Telemarkkinalain 24 §:n noudattaminen olisi voitu todeta suoraan, jos HPY olisi tarjouksessaan erottanut toisistaan telepäätelaitteista ja kiinteistä yhteyksistä perimänsä hinnat.

HPY on vaihdeverkon alaliittymäjohdoiksi käytettävien kiinteiden yhteyksien hinnoittelussa käyttänyt osittain puheensiirtoyhteyshinnaston mukaista hintaa 69 mk/kk ja osittain vasta suunnitteluvaiheessa ollutta uutta hintaa 95 mk/kk, jonka oli tarkoitus tulla voimaan 1.3.1999. Näin ollen kiinteiden yhteyksien hinnoittelu ei tuossa vaiheessa perustunut julkiseen ja syrjimättömään hinnastoon, mitä on pidettävä ministeriön päätöksen 3 ja 6 §:n vastaisena hinnoitteluna.

Ratkaisu

Telehallintokeskus velvoittaa HPY:tä käyttämään tarjouksissaan ja sopimuksissaan sellaista hinnoittelua, jonka perusteella on mahdollista todeta telemarkkinalain 24 §:n ja liikenneministeriön päätöksen 1300/1997 3 ja 6 §:n noudattaminen.

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen tyytymätön voi hakea siihen muutosta Uudenmaan lääninoikeudelta siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään. Valitusosoitus on päätöksen liitteenä.

Ylijohtaja

Reijo Svensson

Johtaja

Tapani Rantanen

TIEDOKSI

Liikenneministeriö
Kilpailuvirasto